

traadt af Formændene for vore store Fælles-Landbosforeninger, og der staar altsaa bag ved det en, som vistnok alle, hvorledes de end staa til Forslaget, ville indrømme, ikke ubetydelig Autoritet i de Spørgsmaal, der her er Tale om. Som det vil fremgaa af Betænkningen, har ogsaa hele Udvalget kunnet tiltræde det, der er Hovedtanke i Agrarforeningens Andragende, nemlig Statsgaranti for Kreditforeningslaan. Agrarforeningen og de samvirkende Landbosforeninger havde jo stilet deres Andragende paa en selvstaendig ny Kreditforening, men af det senere Andragende, som foreligger for os i Bilagene til Betænkningen, vil det fremgaa, at det ikke for Andragerne har været en Hovedsag, om der blev oprettet en ny, særlig Kreditforening, eller om de Tanker, der skulde realiseres gennem denne ny Kreditforening, blev realiserede under en anden Form. Det, som for Andragerne har været Hovedsagen, nemlig Statsgaranti, er bevaret gennem de Forslag, der ere stillede, dels af hele Udvalget, dels af Udvalgets Mjertal. Hele Udvalget har været enig om, at der gennem Statsgaranti for Kreditforeningsobligationer inden for visse Grænser vilde naas overmaade betydelige Fordele. Disse Fordele træde jo for Øjeblikket saa meget stærkere frem, efter at det er lykkedes gennem den store finansielle Transaktion, som vi fik gennem det ny Statslaan paa 25 Mill. Kr. og den dertil knyttede frivillige Konvertering, at saa Kursen ikke alene paa de ny 3 pCt.s Obligationer, men ogsaa som en umiddelbar Følge deraf paa de 3½ pCt.s Obligationer og paa vore Kreditforeningsobligationer, saa betydeligt op. Det har altsaa tilstrækkelig vist sig, at der er et Marked for danske 3 pCt.s Obligationer i Udlandet. Det er ikke nogen unaturlig Slutning, at drage heraf, at der saa ogsaa kunde være et godt Marked for danske 3 pCt.s statsgaranterede Kreditforeningsobligationer. Ganske vist vil vel ingen kunne vente, at disse Obligationer kunne naa fuldt saa høj en Kurs som selve de 3 pCt.s Statsobligationer. Men det vil ikke være letfindigt at vente, at denne Kurs i alt Fald vil kunne nærme sig op derimod. Hvis man vil sige: Ja, ganske vist er den i Øjeblikket noget høj, men hvem garanterer os for, at den vil blive staaende paa dette eller et lignende Standpunkt, vil jeg svare: Nej, det garanterer ingen for, men hvad vi gennem Statsgarantien sikre os, er en Kurs for de sikreste Kreditforeningslaan, saa nær op imod den Kurs, der til enhver Tid findes paa Statsobligationerne, som muligt, og derved ville vi naa til at drage en stor Del af Udlandets Kapital herind til den Anbringelse, som her er

Tale om. Derigennem vil man da indirekte naa at frigøre forskellige indenlandske Kapitaler, som da formentlig for en ikke ringe Del ville søge Anbringelse i sekundære Prioriteter og Driftslaan, saaledes at ogsaa disse Pengaanbringelser kunne ske lettere og paa billigere Bilskaar end tidligere. Desuden er der en Hovedfordel, som naas herved, og som jeg for mit Vedkommende lægger fuldt saa megen Vægt paa, som paa den anden Fordel, jeg har fremhævet, nemlig, at Statsgarantien vil give en Stabilitet for disse Papiere, som ikke paa nogen som helst anden Maade kan naas. Der kan tænkes og har til forskellige Tider været Svingninger i Pengemarkedets Stilling, som paa en højst uheldig Maade have paavirket disse i og for sig ganske sikre Papiere. Statsgarantien vil hindre disse forbigaaende Svingninger i Stemningen i at øve den uheldbringende Virkning, de ellers ville kunne have, og sikre og fæstne disse i sig selv ganske solide Papiers Kurs. Vil man saa sige: Ja, men derved gavner man dog kun en enkelt Samfundsklasse, nemlig Grundejerne, svarer jeg dertil: I det man letter Bilskaarene for Laan i faste Ejendomme og gør dem billigere, skaber man en billigere Kapital for de Virksomheder, der ere knyttede til Grundejendom, billigere Bilskaar for deres Produktioner og derigennem bedre Bilskaar for Udvikelsen af dem, derigennem større Efterspørgsel efter Arbejdskraft og Forøgelse af de økonomiske Værdier. Det er alt sammen noget, der i Virkeligheden vil strække sig langt ud over den enkelte Samfundsklasse, Grundejerne.

Den vigtigste Indvending, man plejer at rejse mod Statsgarantien, er jo den, at den vil svække vor Kredit i Udlandet. Jeg antager nemlig ikke, man for Uvor vil kunne rejse den Indvending, at Staten derved faktisk skulde løbe nogen væsentlig økonomisk Risiko. Man maa jo vel erindre, at inden Garantien vil blive effektiv og Staten komme til at udrede saa meget som en eneste Dre, staar Laantagernes solidariske Forpligtelse imellem, og det er i denne solidariske Forpligtelse, i den stærkest mulige Appæl til Selvinteressens, som derigennem fremkommer, at jeg for mit Vedkommende, og jeg tror Udvalget i det hele, væsentligst søger Garantien. Det har vist sig, med hvilken overordentlig Forsigtighed vore Kreditforeninger hidtil have arbejdet, hvor forsvindende saa Tab de have lidt, hvor stærkt de have fæstnet deres Stilling gennem Opsamling af Reservecfond. Som fremhævet i Betænkningen, have samtlige de nu bestaaende Kreditforeningers Tab ikke udgjort saa meget, som de aarlige Udgifter til Reservecfonden nu ere for et enkelt Aar. De have haft Lov til